

HØJESTERETS DOM

afsagt onsdag den 11. maj 2022

Sag BS-16873/2021-HJR
(2. afdeling)

A, B, C og D
(advokat Peter Schønning for alle)

mod

EMI Music Publishing Denmark A/S
(advokat Peer B. Petersen)

Biintervenient til støtte for EMI Music Publishing Denmark A/S:
Musikforlæggerne i Danmark
(advokat Christian Alsøe)

I tidligere instanser er afsagt dom af Københavns Byret den 6. november 2019 (BS-15440/2018-KBH) og af Østre Landsrets 2. afdeling den 2. oktober 2020 (BS-52032/2019).

I pådømmelsen har deltaget fem dommere: Poul Dahl Jensen, Jens Peter Christensen, Anne Louise Bormann, Kristian Korfits Nielsen og Rikke Foersom.

Sagen er behandlet skriftligt, jf. retsplejelovens § 387.

Påstande

Parterne har gentaget deres påstande.

Anbringender

A, B, C og D har anført navnlig, at forlagsaftalerne ikke indebærer overdragelse af rettigheder til at anvende kompositionerne i musikdramatiske opførelser i form af musicals mv. (såkaldt store rettigheder). EMI Music Publishing Denmark A/S har som rettighedshaver bevisbyrden for, at de store rettigheder er omfattet af aftalerne, og bevisbyrden er ikke løftet.

Overdragelse af store rettigheder blev ikke drøftet under forhandlingerne om forlagsaftalerne i 1993. Det var ikke intentionen, at de store rettigheder skulle indgå i overdragelsen. På aftaletidspunktet var de end ikke bekendt med, at store rettigheder er en særlig rettighedstype. Det følger af Stephen Horners forklaring, at EMI ikke var interesseret i de store rettigheder. Hans forklaring støttes af, at EMI på tidspunktet ikke kunne udnytte store rettigheder, idet EMI ikke var medlem af KODA Dramatik.

Når aftalerne omtaler rettigheder til at ændre værkerne, er det ikke en reference til musikdramatiske opførelser. Anvendelsen af en popsang i en musical indebærer ikke nogen ændring af musikværket, men alene en ændring af den kontekst, værket indgår i. En sådan ret til at ændre konteksten, så fremførelsen af musikværket ændrer karakter, falder ind under begrebet "store rettigheder".

Vederlagsbestemmelserne viser også, at det ikke var parternes intention, at store rettigheder skulle være omfattet af aftalen. Det er ikke reguleret i aftalerne, hvordan udnyttelsen af store rettigheder ville skulle vederlægges, og det er dermed uklart, om vederlæggelse i givet fald skulle ske efter pkt. 2 om offentlig fremførelse eller efter pkt. 4 om øvrig indkomst.

Parternes fælles forståelse og intention ved aftalernes indgåelse var i overensstemmelse med forholdene i branchen, og ingen af parterne kunne på tidspunktet forudse, at der mere end 20 år senere ville være interesse for at udnytte værkerne i forbindelse med musikdramatisk opførelse. Det kan ikke lægges til grund, at det på aftaletidspunktet var almindeligt, velkendt eller overhovedet forekommende i Danmark, at almindelige musikværker blev sat sammen til musicals mv. De musicals, som man dengang kendte til, var "født" som musicals og byggede således ikke på eksisterende sange.

Der er i den juridiske litteratur enighed om, at overdragelse af store rettigheder kræver, at dette er specificeret i forlagsaftalen. Store rettigheder kan ikke anses for at være inkluderet i en generelt formuleret rettighedsoverdragelse i en aftale mellem sangskrivere og musikforlæggere.

Det følger af minimumsreglen, at uklarheder i en aftale skal forstås på den måde, som er mindst byrdefuld for løftegiveren. Uklarheder i en aftale må endvidere fortolkes til skade for koncipisten. Hertil kommer, at det følger af

specialitetsgrundsætningen i ophavsretslovens § 53, stk. 3, at aftaler om rettighedsoverdragelser skal fortolkes indskrænkende.

Til støtte for den subsidiære påstand bemærkes, at det vil være urimeligt, hvis aftalerne indebærer, at EMI besidder de store rettigheder til værkerne. I givet fald er der grundlag for at tilsidesætte aftalerne helt eller delvist i medfør af aftalelovens § 36.

EMI Music Publishing Denmark A/S har anført navnlig, at aftalerne efter deres ordlyd omfatter den "fulde og uindskrænkede ret til enhver forretningsmæssig udnyttelse af de pågældende kompositioner". Aftalerne omfatter udtrykkeligt rettighederne til offentlig fremførelse af værkerne.

Sondringen mellem "store rettigheder" og "små rettigheder", der anvendes i KODAs aftaler om forvaltning af rettigheder, kan ikke medføre begrænsninger i den fulde uindskrænkede ret, der er overdraget i henhold til aftalerne. Aftalernes bestemmelser om rettighedsoverdragelse er klare, og det har ingen betydning, at store rettigheder ikke er nævnt, når aftalerne beskriver den udnyttelsesmåde, som er omfattet af begrebet "store rettigheder".

Vederlagsbestemmelserne i aftalerne er affattet med udgangspunkt i KODAs skabelon for fordeling af vederlag for de centrale typer af værksudnyttelse. Det er uden betydning for rettighedsoverdragelsen, at der efter appellanternes opfattelse kan være tvivl om, hvilken vederlagsbestemmelse der finder anvendelse ved en eventuel udnyttelse af værkerne i musikdramatisk opførelse.

Det er helt sædvanligt, at der i musikbranchen indgås aftaler om overdragelse af samtlige rettigheder til at udnytte et værk, og Musikforlæggerne i Danmark har bekræftet, at sådanne forlagsaftaler også var sædvanlige i 1993.

Når der i den juridiske teori er udtrykt betænkelighed ved overdragelse af rettighederne til musikdramatisk opførelse som et led i en fuldstændig overdragelse af rettigheder, handler det om beskyttelse af ophavsmandens ideelle interesser. I de forlagsaftaler, der er indgået med appellanterne, er der taget hensyn til ophavsmandens ideelle interesser.

Retspraksis viser, at aftaler, der efter deres ordlyd indebærer en fuldstændig overdragelse af alle rettigheder, lægges til grund, også selv om der er tale om udnyttelsesformer, der var ukendte på aftaletidspunktet. I den foreliggende sag er der ikke tale om en udnyttelsesform, der var ukendt på aftaletidspunktet. Musicals var populære og hyppigt forekommende i 1980'erne og 1990'erne. Endvidere har der til alle tider indgået musik i teaterforestillinger i form af både musik skrevet til forestillingen og allerede eksisterende musik. Anvendelsen af

allerede eksisterende musik i musicals er en naturlig udvikling af en gammelkendt udnyttelsesform, og konceptet var kendt og blev anvendt på tidspunktet for aftalernes indgåelse.

Der er ikke grundlag for at anvende hverken koncipistreglen eller minimumsreglen til at fortolke aftalerne i strid med deres klare ordlyd. Specialitetsgrund-sætningen i ophavsretslovens § 53, stk. 3, er ikke relevant, da aftalerne efter deres ordlyd også omfatter rettigheder til at udnytte kompositionerne i musikdramatiske opførelser.

Der er intet grundlag for at tilsidesætte aftalernes bestemmelser om rettigheds-overdragelse helt eller delvist som urimelige i medfør af aftalelovens § 36.

Højesterets begrundelse og resultat

Sagens baggrund og problemstilling

A, B, C og D overdrog ved forlagsaftale af 18. november 1993 de eksklusive rettigheder for hele verden til alle kompositioner, som A skrev alene eller sammen med andre til gruppen G, til EMI Music Publishing Denmark A/S.

A indgik samme dag en tilsvarende forlagsaftale med EMI om overdragelse af de eksklusive rettigheder til alle kompositioner, som han skrev alene eller sammen med andre inden den 1. oktober 2003, og som ikke var omfattet af forlagsaftalen vedrørende gruppen G.

Hovedspørgsmålet er, om forlagsaftalerne omfatter overdragelse af rettigheder til at anvende de nævnte kompositioner i musikdramatiske opførelser (musicals mv.).

Forlagsaftalerne

Det fremgår af forlagsaftalerne, at de overdragne rettigheder medfører den fulde og uindskrænkede ret til enhver forretningsmæssig udnyttelse af de pågældende kompositioner, herunder – men ikke begrænset til – eneretten til at gengive værket på en hvilken som helst lydbærer mekanisk eller elektronisk, herunder eneretten til kopiering og reproduktion, samt retten til al offentlig fremførelse, herunder f.eks. radio, fjernsyn og film samt al anden offentliggørelse af værket. De overdragne rettigheder omfatter efter aftalerne endvidere enhver bearbejdelse af værket, herunder – men ikke begrænset til – eneretten til at oversætte, tilpasse eller arrangere værket, retten til at sub-licensere samtlige rettigheder samt retten til at oppebære samtlige beløb, der hidrører fra enhver udnyttelse af rettighederne under aftalerne.

Bestemmelserne om rettighedsoverdragelse er detaljerede og klare, og det fremgår, at opregningen af mulige udnyttelsesformer ikke er udtømmende. Forlagsaftalerne indebærer således efter deres ordlyd en fuldstændig overdragelse af alle rettigheder til forretningsmæssig udnyttelse af de omhandlede kompositioner.

Samtidig er der i forlagsaftalerne taget hensyn til ophavsmandens ideelle interesser, idet det fremgår, at ændringer, der bevirker, at det originale værk får en anden karakter, f.eks. nye arrangementer, kun kan ske i samråd med ophavsmanden, jf. herved også ophavsretslovens § 3, stk. 2. Endvidere er der i forlagsaftalernes vederlagsbestemmelser taget hensyn til, at aftalerne omfatter rettigheder til forskellige udnyttelsesformer, således at ophavsmanden vederlægges med nærmere angivne procentsatser for mekaniske rettigheder, offentlig fremførelse, salg af noder mm. og øvrig indkomst.

Forlagsaftalernes bestemmelser om fuldstændig overdragelse af alle rettigheder var efter det oplyste ikke usædvanlige inden for branchen i 1993, og de afgivne forklaringer om parternes drøftelser og overvejelser i forbindelse med aftaleindgåelsen kan efter Højesterets opfattelse ikke føre til en anden forståelse af aftalerne, end hvad der følger af deres ordlyd. Højesteret bemærker i den forbindelse, at det må lægges til grund, at muligheden for at anvende allerede eksisterende kompositioner i musikdramatiske opførelser ikke var ukendt på aftaletidspunktet.

Højesteret tiltræder herefter, at forlagsaftalerne også omfatter overdragelse af rettigheder til at anvende kompositionerne i musikdramatiske opførelser.

Af de grunde, der er anført af landsretten, tiltræder Højesteret endvidere, at der ikke er grundlag for helt eller delvist at tilsidesætte aftalernes bestemmelser om rettighedsoverdragelse i medfør af aftalelovens § 36.

Højesteret stadfæster herefter landsrettens dom.

THI KENDES FOR RET:

Landsrettens dom stadfæstes.

I sagsomkostninger for Højesteret skal A, B, C og D solidarisk betale i alt 35.000 kr. til EMI Music Publishing Denmark A/S.

De idømte sagsomkostningsbeløb skal betales inden 14 dage efter denne højesteretsdoms afsigelse og forrentes efter rentelovens § 8 a.